

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn en het Associate-Degreeprogramma Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg van de Hogeschool Rotterdam

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Hogeschool Rotterdam
23 augustus 2012	Naam opleiding	: hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn (240 ECTS)
onderwerp	Extra	: Ad-programma Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (120 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 21 december 2011
accreditatie hbo-bachelor	Variante opleiding	: deeltijd
Opleiding tot leraar voortgezet	Locatie opleiding	: Rotterdam
onderwijs van de tweede graad	Datum goedkeuren	
in Gezondheidszorg en Welzijn	panel	: 20 september 2011
van de Hogeschool Rotterdam	Datum locatiebezoek	: 29 september 2011
en AD	Datum visitatierapport	: december 2011
Hogeschool Rotterdam	Instellingstoets kwaliteitszorg	: aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime (18.32c van de WHW)
(000088)		
uw kenmerk		
HV/MK-U1445-2011		
ons kenmerk		
NVAO/20122486/AH		
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523) alsmede het Protocol toetsing Associate-Degreeprogramma door de NVAO.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

De bachelor Lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn (LGW) van de Hogeschool Rotterdam leidt op tot leraar Gezondheidszorg en Welzijn voor het voortgezet onderwijs, het beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (de BVE-sector) of voor een organisatie in de gezondheidszorg en/of welzijn. Het Ad-programma leidt op tot Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (niveau 2). De opleiding maakt deel uit van het Instituut voor Gezondheidszorg van Hogeschool Rotterdam. De lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn is voortgekomen uit de voormalige Lerarenopleiding Verpleegkunde en is in 2006 gestart.

Pagina 2 van 9 Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Gezondheidszorg en Welzijn en het Ad-programma Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (niveau 2) als voldoende. Het panel heeft voor de beide opleidingen de drie standaarden met een voldoende gewaardeerd.

Beoogde eindkwalificaties

Het panel beoordeelt standaard 1 Beoogde eindkwalificaties als voldoende.

De opleiding hanteert de landelijke bekwaamheidseisen voor leraar voortgezet onderwijs/beroepseducatie, die zijn ontwikkeld door de Stichting Beroepskwaliteit Leraren en zijn vastgelegd in de wet BIO (Beroepen in het onderwijs). Deze Stichting heeft in samenwerking met Calibris – het kenniscentrum dat de kwalificatiestructuur voor de mbo-sectoren zorg, welzijn en sport onderhoudt – het competentieprofiel en het competentieniveau voor het Ad-programma vastgesteld.

De competenties van de bacheloropleiding en het Ad-programma sluiten qua niveau aan op respectievelijk de Dublin descriptoren en de Dublin descriptoren van de Short Cycle. Per competentie onderscheidt de opleiding drie niveaus van beheersing: dat van hoofdfasebekwaam, afstudeerbekwaam en startbekwaam. Per deelcompetentie zijn prestatie-indicatoren benoemd. Voor de Ad'er geldt dat hij niet voor alle competenties niveau drie hoeft te bereiken.

De eindkwalificaties sluiten ook aan bij de drie kerncompetenties, die in Europees verband voor de leraar zijn geformuleerd. Een verschil met de landelijke competenties is dat de Europese competenties abstracter zijn geformuleerd, met name vanwege het feit dat de competenties tegemoet moeten komen aan de verschillen in opvattingen tussen de lidstaten.

De opleiding LGW van Hogeschool Rotterdam onderscheidt zich van andere opleidingen LGW door een Rotterdamse inkleuring van het curriculum. Dat wil zeggen dat zij vanwege haar grootstedelijke context veel aandacht besteedt aan pedagogische vaardigheden en pedagogisch-didactische competenties. Ook besteedt deze opleiding in vergelijking met collega-opleidingen extra aandacht aan leerplanontwikkeling en projectmatig werken.

Onderwijsleeromgeving

Het panel beoordeelt standaard 2 Samenhangende onderwijsleeromgeving als voldoende.

Het didactisch concept van de opleiding is gebaseerd op competentiegericht leren en kent de volgende didactische uitgangspunten: "actief leren", "samenwerkend leren" en "zelfstandig leren". Het curriculum is gestructureerd langs drie leerlijnen, die in het Rotterdams Onderwijsmodel worden onderscheiden: de kennisgestuurde, de praktijkgestuurde en de studentgestuurde leerlijn.

Verder onderscheidt de opleiding bij de vormgeving van het curriculum twee aspecten die zij belangrijk vindt voor het beroep van leraar. Dit zijn Meesterschap (vanwege de pedagogische en didactische vaardigheden van de leraar) en Vakmanschap (vanwege de kennis van de vakinhouden). Het programma is met het oog op deze twee aspecten ingedeeld in zogenoemde leerarrangementen (modulen), die zijn gericht op het verwerven van beroepscompetenties en de kennisbasis G&W.

Pagina 3 van 9 Het panel heeft vastgesteld dat het studiemateriaal de leerarrangementen op een goede wijze ondersteunt. Echter, de leerarrangementen zouden meer dan thans het geval is, naast de nadruk op de kennisbasis van G&W gekoppeld kunnen worden aan de beroepspraktijk. Ook zou de opleiding meer aandacht kunnen en moeten besteden aan het leren lesgeven in zorg- en welzijninstellingen.

De studenten ontwikkelen hun beroepsvaardigheden voornamelijk door stages te lopen en door te werken aan beroepsproducten zoals het opzetten, uitvoeren en evalueren van lessen. Ook worden studenten getraind in vaardigheden, bijvoorbeeld in basisverpleegkundige handelingen en basishandelingen EHBO. De opleiding zou volgens het panel ook tegemoet kunnen komen aan de wens van de studenten om meer aandacht te besteden aan het leren communiceren, onder andere met het oog op het voeren van gesprekken met ouders. Ook de wens van studenten om meer aandacht te besteden aan praktijkoefeningen, door bijvoorbeeld acteurs in te huren, onderschrijft het panel.

De opleiding besteedt in twee modules, de minor en de afstudeeropdracht aandacht aan onderzoeksvaardigheden. Thans werkt de opleiding aan de ontwikkeling van de onderzoekslijn, waardoor zij meer aandacht gaat besteden aan onderzoeksvaardigheden. Het panel is van mening dat de opleiding actuele en relevante literatuur gebruikt. Wel kan volgens het panel het aandeel internationale literatuur en onderzoeksliteratuur uitgebreid worden.

Het panel heeft vastgesteld dat de studenten de studiebelasting als tamelijk hoog ervaren. De tijd die zij aan de studie besteden loopt echter nogal uiteen, namelijk van twintig tot veertig uur per week. De studiedruk die de studenten ervaren, wordt volgens het panel mede veroorzaakt door de combinatie van studie en werk.

Aangezien studenten instromen met verschillende vooropleidingen, werkt de opleiding met vrijstellingen, waarin zij twee soorten onderscheidt. De eerste zijn vrijstellingen op basis van een diploma of de tweede op basis van elders verworven competenties. Alle verzoeken om vrijstellingen te krijgen worden getoetst door de examencommissie. De opleiding kent geen standaard verkorte trajecten.

De opleiding wordt vormgegeven door een docententeam, dat bestaat uit vijf docenten, met een totale omvang van 2,8 fte. Alle docenten hebben een lesbevoegdheid en didactische/onderwijskundige deskundigheid en ervaring in de beroepspraktijk. Het panel is positief over de kwaliteit van de docenten en heeft waardering voor hun inzet en betrokkenheid. Het panel heeft tevens vastgesteld dat docenten voldoende deskundigheid hebben om studenten adequaat te begeleiden, bijvoorbeeld bij de uitvoering van projecten en hun stage en afstuderen. Voor de begeleiding van de studievoortgang in het algemeen hebben docenten de rol als studieloopbaancoaches.

De opleiding beschikt volgens het panel over goede voorzieningen. Het panel is enthousiast over de digitale leeromgeving N@tschool, die onder andere informatie geeft over de (deel)competenties en prestatie-indicatoren en over de koppeling van de competenties aan de leerarrangementen.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel beoordeelt standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties als voldoende.

Pagina 4 van 9 Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding over een adequaat systeem van toetsen beschikt. Alle competenties van de opleiding worden op meerdere momenten in het programma getoetst, steeds op een hoger niveau. De opleiding gebruikt verschillende soorten toetsen, zoals kennistoetsen, vaardigheidstoetsen, beroepsproducten en korte praktijkbeoordelingen. Deze laatste om de beheersing van de competenties van studenten te kunnen vaststellen. In 2010-2011 heeft de opleiding korte praktijkbeoordelingen ingevoerd om concreter te kunnen toetsen of de studenten de competenties beheersen. Voorheen verzamelden de studenten voorbeelden van lesopzetten, beoordelingen van praktijkbegeleiders en andere feedback in een stagedossier.

Het panel beoordeelt de kennistoetsen en de wijze waarop competenties worden getoetst als valide en betrouwbaar. Het panel vindt de kennistoetsen wel wat gedetailleerd en er wordt veel nadruk gelegd op de reproductie van kennis (feiten). De opleiding zou volgens het panel naast kennis meer op inzicht moeten toetsen.

De wijze waarop de toetsen door de docenten worden beoordeeld, vindt het panel in orde, alhoewel de onderbouwing van de beoordeling verbeterd zou kunnen worden.

Essentiële onderdelen van de toetsing zijn de portfolio-assessments, die sinds 2009-2010 worden afgenomen en waarmee de studenten het eerste, derde en vierde leerjaar van de bacheloropleiding (propedeuse, hoofdfase en afstudeerfase) afsluiten.

De Ad-opleiding heeft één voortgangsassessment na het eerste jaar en een afstudeerassessment aan het einde van het tweede jaar.

In het algemeen merkt het panel over de assessmentdossiers op dat deze een zorgvuldige indruk maken, maar dat de omvang ervan aan de grote kant is.

De examencommissie en de docenten spelen een rol in de borging van de toetsing. Sinds korte tijd heeft ook de toetscommissie deze taak gekregen. Docenten maken bij de samenstelling van de toetsen gebruik van standaardprocedures.

De bachelorstudent toont met de minor, de korte praktijkbeoordelingen/stage, de afstudeeropdracht en het afstudeerassessment het gerealiseerde eindniveau aan. Het panel is op basis van de vijftien bestudeerde afstudeerwerken positief over het behaalde niveau. De vijftien afstudeeropdrachten voldoen, op één na aan het hbo-niveau. Het als onvoldoende beoordeelde product was in eerste instantie als onvoldoende beoordeeld. Na een herkansing is het product alsnog met een voldoende beoordeeld.

Meer in het algemeen merkt het panel over de afstudeerwerken op dat meer aandacht wenselijk is voor onderzoeksvaardigheden en de wijze waarop deelverslagen zijn geordend (thans zit hier veel herhaling in doordat het afstudeerverslag uit deelverslagen bestaat). Ook zouden studenten volgens het panel in de afstudeerwerken (nog) meer blijf kunnen geven van een kritische basishouding.

De vertegenwoordigers van het werkveld zijn tevreden over het gerealiseerde eindniveau, zo hebben zij het panel laten weten. Zij noemen professionaliteit, zelfstandigheid en een ontwikkelingsgerichte houding kenmerken van afgestudeerden van deze opleiding.

Ten aanzien van de beoordeling van de afstudeeropdrachten is aandacht voor de wijze

Pagina 5 van 9 van weging van de verschillende deelproducten volgens het panel een aandachtspunt, evenals de beoordeling van de eindpresentatie. Het is voor het panel niet duidelijk geworden op welke wijze de beoordeling van de presentatie gebeurt.

De Ad-studenten moeten hun opleiding afsluiten door een onderzoeksopdracht uit te voeren en door middel van een assessment hun eindkwalificaties aan te tonen. Aangezien het Ad-programma in 2009 is gestart, waren er tijdens de visitatie nog geen afgestudeerde Ad-studenten. Er was wel een concept eindproduct beschikbaar. Het panel heeft vastgesteld dat dit concept van een voldoende Ad-niveau is.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de volgende aanbevelingen van het panel:

- Het panel vindt het positief dat er veel aandacht is voor kennis, maar de opleiding zou het kennisgerichte deel van het curriculum meer dan nu het geval is kunnen koppelen aan de praktijk.
- Sommige studenten vinden dat het programma in (te) grote mate gericht op lesgeven is in het vmbo en het mbo en (te) weinig op lesgeven in zorg- en welzijninstellingen. Het panel is van mening dat de aandacht voor praktijkopleiders vergroot kan worden, zodat studenten zich ook hierin meer zouden kunnen specialiseren.
- Ten aanzien van de onderzoeksvaardigheden beveelt het panel aan om meer aandacht te besteden aan de onderbouwing van de gemaakte keuzes van bijvoorbeeld de methode. Ook zouden studenten meer dan thans het geval is een kritische basishouding moeten worden aangeleerd bij het uitvoeren van onderzoek, bijvoorbeeld bij de het bepalen van geschiktheid van literatuur.
- Het panel vindt dat het aandeel internationale literatuur en onderzoeksliteratuur uitgebreid zou kunnen worden.
- Het panel vindt de beoordeling van de toetsen goed uitgevoerd, hoewel de kwalitatieve onderbouwing ervan verbeterd kan worden. Indien studenten in duo's afstuderen, dient volgens het panel de individuele bijdrage meer zichtbaar te zijn in de afstudeerwerken en in de beoordelingen ervan. Ook een grotere spreiding in de oordelen vindt het panel wenselijk.
- Het panel beveelt de opleiding aan om werk te maken van een tweede beoordelaar (uit de praktijk) bij het afstudeerassessment te benoemen. Ook zouden docenten van andere opleidingen binnen het instituut ingezet kunnen worden als tweede (onafhankelijke) beoordelaar bij het beoordelen van de afstudeeropdracht.
- Om overlap in de deelproducten van het afstudeerwerk te voorkomen, beveelt het panel aan studenten een geïntegreerd afstudeerverslag te laten schrijven, waarin de onderdelen als een plan van aanpak, literatuurstudie, het onderzoeksverslag en het eindproduct een logisch verband krijgen.
- In de beoordelingsformulieren van het afstudeerwerk kan volgens het panel de wijze van weging van de vier onderdelen worden verhelderd.

De NVAO beveelt daarnaast aan dat een vertegenwoordiger van de opleiding zitting heeft in de opleidingsoverstijgende examencommissie.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 5 juni 2012 naar voren te brengen.

Bij brief van 21 augustus 2012 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn (240 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Rotterdam) en het Ad-programma Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (120 ECTS, deeltijd, Rotterdam) van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding en het Ad-programma als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 17 januari 2013 en is van kracht tot en met 16 januari 2016 (2019)¹.

Den Haag, 23 augustus 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

b/a

K.L.L.M. Dittrich
voorzitter

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>deeltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent- student ratio	1: 30
Kwalificatie docenten	40 % wo-ma 60 % hbo-ba
Studielast	20-40 uur per week
Contacturen	Propedeuse: 10 uur Tweede jaar: 10 uur Derde jaar: 10 uur Vierde jaar: 5 uur
Rendement	Hoofdfase 2007: 16% Hoofdfase 2008: 78% P fase 2009: 3 %; Hoofdfase 2009: 77% P fase 2010: 12%; Hoofdfase 2010 88% Uitval Hoofdfase 2007: 19%; diploma < 5 jaar 46% Hoofdfase 2008: 22% Hoofdfase 2009: 6% Propedeuse 2007: 19% Propedeuse 2009: 13%

- J.J.M. Caris, (voorzitter), Directeur Centrum voor Bijzondere Tandheelkunde Rijnmond te Rotterdam;
- Drs. R. Heijnen, (lid) , Teamcoördinator, HBO-V opleiding, Hogeschool Zuyd;
- H.A.M. Groendendaal, (lid) Waarnemend directeur, Academie Mens en Arbeid Saxion Hogescholen locatie Deventer en Enschede
- M. Benli, (student-lid) student in de opleiding hbo-bachelor tot Leraar Gezondheidszorg en Welzijn, Fontys Hogescholen in Tilburg.